

Ομάδα Δικηγόρων
για τα δικαιώματα
προσφύγων
και μεταναστών

Να σταματήσει η ποινικοποίηση της έμπρακτης αλληλεγγύης

Τους τελευταίους μήνες τα νησιά του ανατολικού Αιγαίου αντιμετωπίζουν **μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης**. Στη Μυτιλήνη καθημερινά οι αφίξεις προσφύγων ξεπερνούν τα 500 άτομα. Λόγω των ανύπαρκτων συνθηκών υποδοχής και των αυξανόμενων ροών οι αρχές δεν είναι σε θέση να εξασφαλίσουν ούτε καν την ασφαλή μεταφορά και περισυλλογή των νεοεισερχόμενων από τα διάφορα σημεία άφιξης προς τις εγκαταστάσεις των αρμόδιων υπηρεσιών σύλληψης και καταγραφής, οι οποίες βρίσκονται αποκλειστικά στη Μυτιλήνη.

Εκατοντάδες νεοαφιχθέντες, μεταξύ των οποίων πλήθος ανηλίκων και ευάλωτων ατόμων, όπως έγκυοι και υπέργηροι συχνά δεν μεταφέρονται από τα σημεία άφιξης, ακόμα και μετά την παρέλευση 2 και 3 ημερών και αναγκάζονται να περπατούν ακόμα και 60 χλμ προκειμένου να φτάσουν μόνοι τους στις λιμενικές ή αστυνομικές αρχές. Οι δε αρχές αδυνατούν να ανταποκριθούν σε εκκλήσεις πολιτών για τη μεταφορά ατόμων ακόμα και σε αναπηρικά αμαξίδια ή και βρεφών μόλις μερικών μηνών.

Ειδικότερα κατά τη διαδρομή Μόλυβος-Μανταμάδος-Μυτιλήνη και Μόλυβος-Καλλονή-Μυτιλήνη είναι απορίας άξιον πως δεν έχουμε ακόμα θρηνήσει θύματα λόγω των στροφών και της στενότητας του δρόμου που δυσχεραίνει σημαντικά την ορατότητα στους διερχόμενους οδηγούς.

Την ανεπάρκεια οιασδήποτε υποδομής στα σημεία άφιξης προσπαθεί να αντιμετωπίσει η αλληλεγγύη εθελοντών πολιτών οι οποίοι προσπαθούν να προσφέρουν μια στοιχειώδη σίτιση στους ανθρώπους που δεν περισυλλέγονται και αφήνονται να διανυκτερεύουν στο δρόμο.

Εκατοντάδες πολίτες προσφέρουν την έμπρακτη αλληλεγγύη τους μεταφέροντας στην πόλη της Μυτιλήνης εξαντλημένους αφυδατωμένους πρόσφυγες, οι οποίοι αποκλεισμένοι από οιοδήποτε μέσο μεταφοράς και έχοντας καταπονηθεί διασχίζοντας χιλιόμετρα, απεγνωσμένα ζητούν τη βοήθεια τους.

Πριν μια εβδομάδα πολίτης της Λέσβου διακόμισε στο Νοσοκομείο της Μυτιλήνης Σύρια επτά μηνών έγκυο, την οποία βρήκε στο δρόμο και η οποία καθώς ο αιματοκρίτης της ήταν κάτω από τα όρια υποβλήθηκε σε μετάγγιση, γλυτώνοντας την από σίγουρο κίνδυνο ζωής.

Ωστόσο ακόμα και αυτή η αυθόρμητη ένδειξη ανθρωπιάς και αλληλεγγύης που έρχεται να αντιμετωπίσει μια καθολική αδυναμία των αρχών απειλείται με ποινικές διώξεις. Τις τελευταίες μέρες, οι αστυνομικές αρχές έχουν εντείνει τους ελέγχους σε ιδιωτικά αυτοκίνητα, ενώ πρόσφατα συνέλαβαν και ανέκριναν πολίτη που μετέφερε ημιλιπόθυμη γυναίκα με την οικογένειά της στην πόλη.

Η ελληνική νομοθεσία προβλέπει ορισμένη ποινική μεταχείριση και κυρώσεις για το αδίκημα της μεταφοράς πολιτών τρίτων χωρών που δεν έχουν το δικαίωμα εισόδου στο

ελληνικό έδαφος από το εξωτερικό αλλά και για τη διευκόλυνση της μεταφοράς τους εντός της χώρας και απαγορεύει τη μετακίνηση τους από δημόσια και ιδιωτικά μέσα μεταφοράς.

Η ίδια νομοθεσία, ωστόσο, **εξαιρεί την μεταφορά ανθρώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας**, κατά τις επιταγές του διεθνούς δικαίου (άρθρο 30 παρ. 4 του Ν. 4251/2014), ενώ περιλαμβάνει και συγκεκριμένες διατάξεις για την ποινική ευθύνη όσων παραλείπουν να σώσουν κάποιο από κίνδυνο ζωής (άρθρο 307 ΠΚ παράλειψη λύτρωσης από κίνδυνο ζωής).

Πέρα από τις σαφείς υποχρεώσεις του ελληνικού κράτους να παρέχει προστασία στους πρόσφυγες, υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από διεθνείς συνθήκες των οποίων οι διατάξεις έχουν υπερνομοθετική ισχύ, η **επιταγή του ελληνικού συντάγματος** είναι παραπάνω από σαφής.

«Όλοι όσοι βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια απολαμβάνουν την απόλυτη προστασία της ζωής, της τιμής και της ελευθερίας τους, χωρίς διάκριση εθνικότητας, φυλής, γλώσσας και θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθήσεων» (άρθρο 5 παρ. 2).

Οι κρατικές αρχές αντιμετωπίζουν μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης και αδυνατούν όχι μόνο να εξασφαλίσουν έστω και προσωρινά αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης στους νεοαφιχθέντες πρόσφυγες αλλά δεν μπορούν καν να διεκπεραιώσουν την ασφαλή τους μεταφορά προκειμένου να προχωρήσουν στις προβλεπόμενες εκ του νόμου ενέργειες.

Απαιτούμε να παύσει η ποινικοποίηση της έμπρακτης αλληλεγγύης του κόσμου της Λέσβου και να σταματήσουν άμεσα οι απαράδεκτες διώξεις όσων πράττουν το ανθρώπινο καθήκον τους.

11 Ιουνίου 2015

Οι ομάδες που συνυπογράφουν:

Κίνηση για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα - Αλληλεγγύη στους Πρόσφυγες Σάμου

Λάθρα – Επιτροπή Αλληλεγγύης στους Πρόσφυγες Χίου

Ομάδα Δικηγόρων για τα Δικαιώματα Προσφύγων και Μεταναστών (Αθήνα)

Ομάδα Νομικών για την Υπεράσπιση των Δικαιωμάτων Προσφύγων και Μεταναστών (Θεσσαλονίκη)

Το χωριό του "Όλοι μαζί", Λέσβος